

Република Србија
УПРАВНИ СУД
9 Уж 243/22
Дана 16.04.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу састављеном од судија: Јасминке Вукашиновић, председника већа, Јасмине Минић и Мире Василијевић, чланова већа, са судским саветником Милицом Новаковић, као записничарем, одлучујући о жалби Групе грађана МОРАМО - ЗА ДОБАР ГРАД - Не давимо Београд - АКЦИЈА - Еколошки устанак - Ћута - Избор за нашу општину - платформа Солидарност - Форум Рома Србије, чије је овлашћено лице за заступање Добрица Веселиновић из Београда, Булевар Арсенија Чарнојевића број 36, кога заступа пуномоћник Миња С. Ђокић, адвокат из Београда, Љубомира Ивковића Шуце број 20/15, против решења Градске изборне комисије у Београду број: 013-464/22 од 10.04.2022. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 16.04.2022. године у 12,30 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба **СЕ ОДБИЈА.**

Образложење

Ожалбеним решењем одбијен је, као неоснован, приговор жалиоца број 013-464/22 на гласање на бирачком месту број 38 у Градској општини Гроцка у Београду на изборима за одборнике Скупштине града Београда одржане 03.04.2022. године (тачка 1.), уз напомену да се решење објављује на веб-презентацији Републичке изборне комисије (тачка 2.).

У жалби, поднетој Управном суду електронском поштом дана 12.04.2022. године у 22,20 часова, по налогу суда уређеној поднеском достављеним суду електронском поштом, дана 13.04.2022. године у 21,59 часова, жалилац оспорава законитост ожалбеног решења због битне повреде правила управног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права. Истиче да је благовремено

поднео приговор Градској изборној комисији због неправилности током спровођења гласања на бирачком месту број 38 у Градској општини Гроцка, имајући у виду да је Жељко Николић, бирач који је уписан у извод из бирачког списка под редним бројем 878 и који је први гласао на бирачком месту и надаље седео у колима испред бирачког места, док су му други бирачи, након гласања на бирачком месту, прилазили и давали оловку црвене боје. На овај начин повређен је члан 2. Закона о локалним изборима који дефинише да је гласање тајно. Наиме, у ожалбеном решењу Градска изборна комисија констатује чињенице које нису биле предмет приговора нити је о њима требало одлучивати. Приговором се истиче повреда тајности гласања на начин да су поједини бирачи морали да гласају црвеном оловком коју су добијали од наведеног лица и исту оловку враћали Жељку Николићу као потврду да су заиста и “гласали”. С тим у вези, ожалбено решење не садржи јасно и недвосмислено образложење на наводе из приговора, а посебно да ли је приликом прегледа бирачког материјала утврђен одређен број гласова обележен црвеном оловком и да ли исти гласови припадају само једном од учесника на изборима, те да ли је узет исказ од председника бирачког одбора и члана одбора који је унео примедбу на записник а на околности изнете примедбе на уочене неправилности. Градска изборна комисија бавила се само провером математичке тачности резултата избора на конкретном бирачком месту што није био предмет приговора, већ се приговор односио на повреду тајности гласања и утицај на бираче да својом слободном вољом и тајно, обаве своју грађанску дужност. Даље, ожалбеним решењем се констатује да се “околност на коју се приговором указује” не може сматрати неправилношћу током спровођења гласања која би била основ за подношење приговора на гласање на бирачком месту, што је потпуно нетачно и неосновано. Ожалбено решење не садржи било какво образложење на наводе из приговора па се стиче утисак да се исти наводи потпуно игноришу и да нису били предмет било каквог испитивања. Осим генеричког образложења да је Градска изборна комисија извршила увид у бирачки материјал, у образложењу спорног решења нема нити једне речи о томе шта је контролисано у конкретном случају а у вези са наводима из приговора, са којих разлога сматра да чињенично стање није правилно утврђено што је проузроковало каснију примену погрешног материјалног права. Предлаже да суд, у складу са чланом 87. став 2. Закона о локалним изборима и чланом 43. Закона о управним споровима, својом одлуком мериторно реши овај изборни спор, односно поништи решење Градске изборне комисије број 013-464/22 од 10.04.2022. године и поништи гласање на бирачком месту 38 у Градској општини Гроцка, те наложи да се у законском року понови гласање на том бирачком месту, уз надокнаду трошкова поступка за припремање жалбе у износу од 33.000,00 динара.

У одговору на жалбу, који је Управном суду достављен са списима предмета дана 14.04.2022. године у 18,10 часова, Градска изборна комисија оспорава наводе жалбе у целисти, сматра да је ожалбено решење законито и у свему остаје код навода из образложења ожалбеног решења, па предлаже да суд жалбу одбије као неосновану.

Одлучујући о жалби која је благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, Управни суд је на основу чл. 85. став 1. у вези чл. 97. став 1. Закона о локалним изборима („Службени гласник РС”, број 14/22), по оцени навода жалбе, одговора на жалбу и достављених списа нашао да је жалба неоснована.

Из списка предмета произлази да је поступајући по приговору жалиоца број: 013-464/22, поднетим дана 06.04.2022. године, на гласање на бирачком месту број 38 у Градској општини Гроцка у Београду на изборима за одборнике Скупштине града Београда одржаним дана 03.04.2022. године, одлучено ожалбеним решењем донетим на 24. седници Градске изборне комисије одржаној 10.04.2022. године. Приговор је поднет на основу члана 57. Закона о локалним изборима и у истом је наведено да је Жељко Николић, бирач који је уписан у извод из бирачког списка под редним бројем 878, и који је први гласао на бирачком месту, и надаље седео у колима испред бирачког места. Други бирачи су, након гласања на бирачком месту, прилазили Жељку Николићу и давали му оловку црвене боје. У вези са истакнутим чињеницама, примедба је унета од стране члана бирачког одбора у записник о раду бирачког одбора на спровођењу гласања за избор одборника Скупштине града Београда, те предлаже саслушање чланова проширеног састава бирачког одбора и увид у записник и примедбу на записник. У образложењу ожалбеног решења Градска изборна комисија је навела да подносиоци приговора нису дефинисали предлог за одлучивање Градске изборне комисије, па је комисија по службеној дужности, позивајући се на члан 55. став 1. Закона о локалним изборима, разматрала да ли постоје услови за доношење решења којим се констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања. Увидом у изборни материјал са бирачког места број 38 у Градској општини Гроцка, Комисија је утврдила да је уредно попуњен Записник о раду бирачког одбора, са потпуним и логичко-рачунски исправним резултатима гласања, који је потписан од стране чланова или заменика чланова бирачког одбора, с тим да предметни Записник не садржи примедбе које су у приговору истакнуте и за које се тврди да су наведене у самом Записнику. С тога је констатовала да је бирачки одбор на бирачком месту број 38 у Градској општини Гроцка утврдио резултате прописане чланом 105. Закона о избору народних посланика, чије се одредбе сходно примењују на основу члана 8. став 1. Закона о локалним изборима, због чега нису испуњени законом прописани услови да се донесе решење којим би се избори поништили. Такође, комисија је констатовала и да околност на коју се приговором указује не представља ни основ за поништавање гласања на бирачком месту, у смислу члана 56. Закона о локалним изборима, а не може се сматрати ни неправилношћу током спровођења гласања која би била основ за подношење приговора на гласање на бирачком месту из члана 57. истог закона.

Одредбом члана 2. став 2. Закона о локалним изборима ("Службени гласник РС", број 14/22) прописано је да избори за одборнике (локални избори) слободни су и непосредни, а гласање је тајно и лично.

Одредбом члана 8. став 1. истог Закона прописано је да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика сходно примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбом члана 105. Закона о избору народних посланика ("Службени гласник РС", број 14/22) прописано је да бирачки одбор у записнику о раду бирачког одбора уноси: број бирача који су уписани у извод из бирачког списка, број бирача који су изашли на изборе, број гласачких листића који се налазе у гласачкој кутији, број неважећих гласачких листића, број важећих гласачких листића и број гласова који је добила свака изборна листа (став 1.); записник о раду бирачког одбора садржи и друге

чињенице значајне за ток и утврђивање резултата гласања на бирачком месту, укључујући податке о времену када је отворено и затворено бирачко место, о провери исправности гласачке кутије и попуњавању и потписивању контролног листа, о провери да ли је гласачка кутија све време била исправна и запечаћена и да ли је пронађен контролни лист, о евентуалном прекиду гласања и нарушавању реда на бирачком месту, као и примедбе чланова бирачког одбора (став 2.); записник о раду бирачког одбора потписују чланови бирачког одбора, односно њихови заменици (став 3).

Одредбом члана 55. став 1. Закона о локалним изборима („Службени гласник РС”, број 14/22) прописано је да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања: 1) ако гласање на том бирачком месту није одржано или ако је прекинуто, а није настављено; 2) ако не добије записник о раду бирачког одбора; 3) ако достављени записник о раду бирачког одбора нису потписала најмање три члана бирачког одбора; 4) ако постоје грубе логичко-рачунске грешке у попуњавању записника о раду бирачког одбора које се нису могле отклонити ни након увида у целокупни изборни материјал са бирачког места.

Одредбом члана 56. став 1. Закона о локалним изборима прописано је да изборна комисија по службеној дужности доноси решење којим поништава гласање на бирачком месту ако утврди: 1) да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су изашли на изборе; 2) да је бирачки одбор омогућио да гласа лице које није уписано у извод из бирачког списка; 3) да у гласачкој кутији нема контролног листа, односно да контролни лист није попуњен или да га није потписао први бирач и бар један члан бирачког одбора; 4) да је збир броја неупотребљених гласачких листића и број гласачких листића у гласачкој кутији већа од броја гласачких листића које је примио бирачки одбор.

Одредбом члана 57. истог закона прописано је да подносилац проглашене изборне листе има право да у року од 72 часа од затварања бирачког места поднесе приговор на гласање на бирачком месту због неправилности током спровођења гласања (став 1.), а да бирач може у року од 72 часа од затварања бирачког места поднети приговор на гласање на бирачком месту на којем је уписан у извод из бирачког списка ако га је бирачки одбор неосновано спречио да гласа или ако му је на бирачком месту повређено право на слободно и тајно гласање (став 2.).

Код оваквог чињеничног и правног стања ствари, према оцени Управног суда, правилно је поступила Градска изборна комисија када је ожалбним решењем одбила, као неоснован, приговор жалиоца, налазећи да подносилац приговора није указао на неправилност у раду бирачког одбора на спровођењу гласања на изборима за одборнике Скуштине града Београда на бирачком месту број 38 у Градској општини Гроцка, која би нарушила изборни процес и довела у питање резултате гласања забележене у записнику. Правилно је закључивање Градске изборне комисије да нису испуњени услови из одредбе члана 55. став 1. Закона о локалним изборима, да изборна комисија по службеној дужности донесе решење којим констатује да се на одређеном бирачком месту не могу утврдити резултати гласања, јер се нису десиле неправилности прописане у том члану закона. С обзиром да је гласање на бирачком месту регулисано

одредбама чл. 85. - 100. Закона о избору народних посланика, које одредбе се сходно примењују и на локалне изборе, то и по оцени суда, околност на коју се приговор односи, а која је поновљена у жалби, да је на бирачком месту број 38 Гроцка дошло до повреде тајности гласања тако што је Жељко Николић, бирач који је уписан у извод из бирачког списка под редним бројем 878 и који је први гласао на бирачком месту и надаље седео у колима испред бирачког места, док су му други бирачи, након гласања на бирачком месту, прилазили и давали оловку црвене боје, не представља неправилност у спровођењу гласања у смислу наведених законских одредби.

Управни суд је ценио наводе жалбе да је ожалбено решење донето уз битне повреде правила управног поступка, на основу погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и уз погрешну примену материјалног права, па је нашао да су неосновани, будући да то не произлази из ожалбеног решења и достављених списка предмета, при чему се у жалби не указује у чему се састоје битне повреде правила поступка и погрешна примена материјалног права, нити се достављају докази који би поткрепили те тврдње.

Суд је имао у виду и захтев жалиоца да суд мериторно реши ову изборну ствар, односно да поништи изборе, али је нашао да за овакав начин одлучивања у конкретном случају нису испуњени услови из члана 87. став 2. Закона о локалним изборима, с обзиром да је нашао да је жалба неоснована.

Са изнетих разлога, Управни суд је применом одредби члана 40. ст. 1. и 2. Закона о управним споровима ("Службени гласник РС" бр. 111/09), које се сходно примењују на основу одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, одлучио као у диспозитиву пресуде.

Суд није посебно одлучивао о захтеву жалиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка заштите изборног права пред Управним судом, због тога што Законом о локалним изборима питање накнаде трошкова није прописано. Чињеница да је одредбом члана 8. став 3. наведеног закона, прописано да суд у поступку заштите изборног права сходно примењује одредбе закона којим се уређује поступак у управним споровима, није од значаја за одлучивање о захтеву за накнаду трошкова жалбеног поступка заштите изборног права истакнутом у жалби, будући да Закон о управним споровима, не садржи одредбе којима се регулише накнада трошкова спора, већ се приликом одлучивања о трошковима управног спора, према одредби члана 74. Закона о управним споровима, сходно примењују одредбе закона којим се уређује парнични поступак. Имајући у виду да се у поступку заштите изборног права сходно примењују одредбе Закона о управним споровима, којима није регулисано питање накнаде трошкова који настану у том поступку по жалби пред Управним судом, то Управни суд није одлучивао о трошковима поступка заштите изборног права применом одредбе члана 8. став 3. Закона о локалним изборима, нити се о трошковима могло одлучивати сходном применом одредаба Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", број 72/11... 18/20), јер се тај закон сходно примењује само на питања поступка која нису уређена Законом о управним споровима, али не и на питања која се тичу примене одредаба Закона о локалним изборима. Како је одредбама Закона о управним споровима изричито прописано да се на питања поступка, у које

спадају и трошкови управног спора, сходно примењују одредбе Закона о парничном поступку, то према налажењу Суда, у поступку заштите изборног права нема законом прописаних услова да се одлучује и о трошковима спора иницираног жалбом пред Управним судом.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 16.04.2022. године у 12,30 часова, 9 Уж 243/22

Записничар
Милица Новаковић,с.р.

Председник већа – судија
Јасминка Вукашиновић,с.р.

За тачност -отправка
Управитељ писарнице
Дејан Бурић

JX/OИ